

S. I. Kara

CONSCIOUSNESS AS A BASIS OF REFLEXIVITY AND AN IMPORTANT INDICATOR OF FUTURE PHYSICAL TRAINING TEACHERS' PROFESSIONAL MATURITY

The stable reflexive position is an important condition of a teacher's professional consciousness maturity. It provides the continuous analysis of own actions and personality states. The insufficiency of the development of teacher's professional self-analysis is manifested in inadequate assessments of different aspects of personality qualities, private activity and behavior. It prevents the productive interacting with other subjects of pedagogical process (pupils, parents, colleagues) and solving pedagogical tasks. Gaining experience in the process of pedagogical activity is a necessary, but noncompulsory condition of growth of pedagogue's professionalism. We think that its development takes place under the conditions of constant understanding, analysis of own pedagogical activity, actions and behavior. We consider the self-assessment to be an indicator of a certain psychological development of a personality and think that it serves as a level of personality self-determination, a mirror of human's personality qualities. It regulates the activity in a different way, depending on the level of its adequateness. The personal ability to an adequate self-assessment is an efficient means of management of self-educational process. Future teachers can hardly understand strong and weak suites of their personality; they don't know and don't use potential opportunities of their personality development. In most cases attempts of self-improvement are directed only to the knowledge accumulation, but not to the development of qualities, which are necessary for everyday pedagogical activity. Thus, an ability of a personality to collect, learn, consider and operate the information is one of the most important factors, which influence the formation of future Physical Training teachers' professionalism. The main task of a teacher is not only to form professional knowledge, skills and abilities of students, but also to develop their personal qualities, which are extremely significant in their further work.

Keywords: consciousness, reflexivity, professionalism.

Подано до редакції 07.04.14

УДК 37.013.42/377.5

О. А. Качан, В. М. Пристинський

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАНШЕТНОГО КОМП'ЮТЕРА НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Представлено практичний досвід впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в діяльності вчителя фізичної культури. Наведено переваги використання планшетного комп'ютера при підготовці до уроку, в ході уроку та по закінченні уроку фізичної культури.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, планшетний комп'ютер, урок фізичної культури, учнівська молодь, соціалізація.

Постановка проблеми. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій є пріоритетним напрямом розвитку педагогічної освіти. Сучасні освітні технології конкретизуються в нових інформаційних, модульних, дистанційних формах навчання і виховання. Відтак, професійно-педагогічне призначення вчителя полягає в його готовності до діяльності в новій системі відкритої освіти, що спрямована на підготовку здорових, моральних, конструктивних, відповідальних і практичних людей, здатних до співпраці та міжкультурної взаємодії. Сучасна освіта є запорукою розвитку особистості, її інтелектуального потенціалу, можливості професійного самовизначення [2, 7].

В умовах повсякденного зростання обсягу нової інформації традиційний психолого-педагогічний супровід навчальної діяльності учнів неспроможний забезпечити реалізацію головних завдань освітянської галузі, таких як оновлення змісту освіти, особистісно-орієнтоване навчання, активізація процесу розвитку творчих здібностей. На думку В. Пристинського, Т.

Пристинської, О. Качана, ці питання набувають особливої актуальності в крос-культурному інформаційному суспільстві, де інформатизація та технологізація навчально-виховного процесу потребують певної інформаційно-комунікаційної компетентності педагога [7, 8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні комп'ютерні технології дають можливість значно оптимізувати навчально-виховний процес перш за все в реалізації ідеї "педагогіки співпраці", коли поєднання зусиль учнів і вчителя якнайкраще розкриває індивідуальні можливості кожної дитини, активізує мотивацію та взаєморозуміння.

Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховний процес навчального закладу забезпечує оновлення змісту освіти, спонукає до пошуку інтерактивних засобів, методів та форм організації навчання, сприяє розвитку інтелектуального й творчого потенціалу, аналітичного і критичного мислення та самостійності педагога, є дієвим чин-

ником ефективного освітнього менеджменту (Н. Авер'янова, 2001; І. Вдовенко, 2013; В. Григоренко, В. Пристинський, 2009; О. Качан, 2013; Н. Морзе, 2006; Е. Полат, 1995; В. Пристинський, Т. Пристинська, 2010; В. Пристинський, О. Качан, 2013) [1 – 8].

Метою статті є представлення практичного досвіду використання планшетного комп'ютера в процесі фізичного виховання учнівської молоді.

Виклад основного матеріалу. Комп'ютерні технології сприяють підвищенню ефективності, якості й результативності процесу навчання; забезпеченню спонукальних стимулів, що зумовлює активізацію навчальної діяльності; стимулюванню мотивації та пізнавальної активності учнів завдяки різноманітності засобів, методів і форм навчально-виховної роботи; поглибленню міжпредметних зв'язків.

Упровадження новітніх інформаційних технологій та можливостей сучасних комп'ютерних систем відкривають необмежений простір для реалізації педагогічної тво-

рчості вчителя фізичної культури. На наш погляд, досить ефективними формами реалізації психолого-педагогічного супроводу діяльності учнів у процесі фізичного виховання є:

- статична проекція (структурно-логічні схеми, фотографії, графіки, діаграми тощо);
- динамічна проекція (анімаційні зображення, відеофрагменти, динамічні керовані рухові моделі тощо);
- відтворення звуку (звуковий супровід відео й анімаційного зображення динамічних керованих рухових моделей).

Використання планшетного комп'ютера в забезпеченні навчально-виховного процесу з фізичного виховання учнів є доцільним, адже він поєднує можливості телевізора, відеомагнітофона, навчального посібника, планконспектів уроків, тобто є компактним й оперативним носієм вкрай необхідної для вчителя дидактичної інформації (рис. 1).

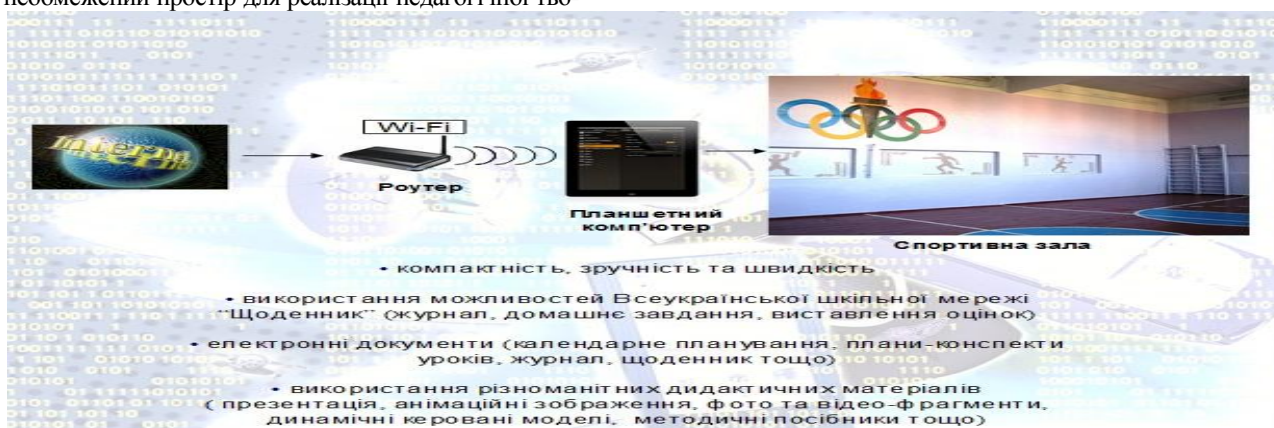

Рис. 1. Переваги використання планшетного комп'ютера в роботі вчителя фізичної культури

Планшетний комп'ютер ми використовуємо для забезпечення оперативного психолого-педагогічного супроводу діяльності учнів під час підготовки до уроку, безпосередньо в ході уроку та після його завершення.

Під час підготовки до уроку, використовуючи можливості Інтернету та комп'ютерних програм (наприклад,

Anatronica 3D), ми вносимо оперативні корективи в електронні план-конспекти уроків, зважаючи на сучасні тенденції в теорії і методиці фізичного виховання учнівської молоді, готуємо наочно-образні матеріали (рис. 2).

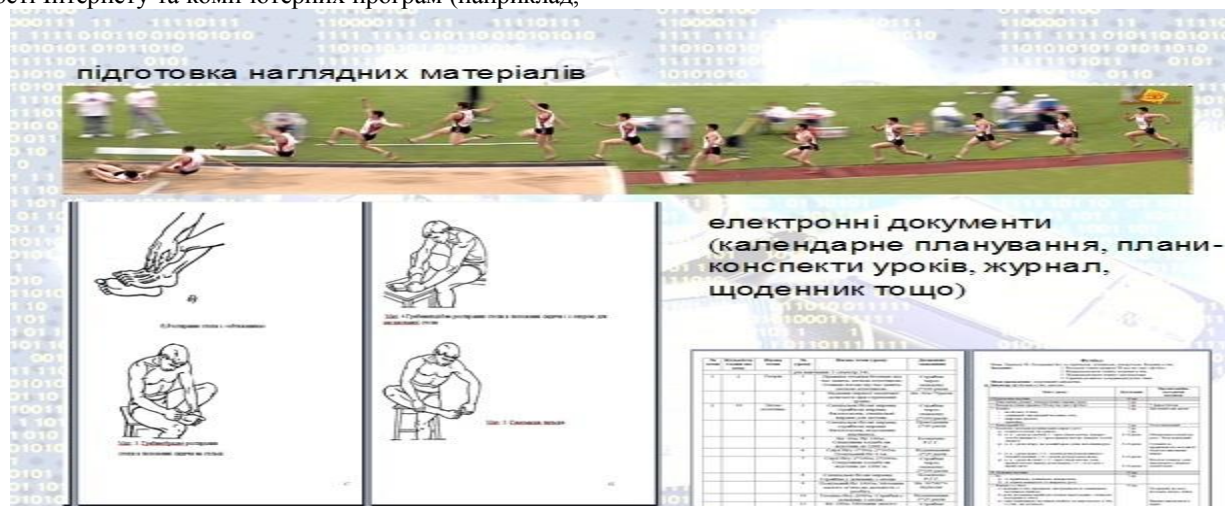

Рис. 2. Використання планшетного комп'ютера при підготовці до уроку фізичної культури

Підготовлені дидактичні матеріали ми використовуємо безпосередньо в ході уроку в залежності від його теми, а саме:

- при засвоєнні теоретичних та методичних знань демонструємо фрагменти відео та фото-презентації, фрагменти навчального відеофільму;
- при засвоєнні практичних рухових умінь і навичок доречним стає застосування медіа технологій (демонстрація еталонної техніки рухів з аналізом її частин та фаз виконання).

Застосування в ході уроку комп'ютерних тестів і завдань та діагностичних комплексів дозволяє вчителю

отримувати об'єктивну інформацію про якість засвоєння навчального матеріалу, а також оперативно скоректувати складність завдання в залежності від рівня рухової підготовленості кожного учня. Для учня є надзвичайно важливим те, що відразу після виконання завдання або тесту (коли інформація ще не втратила актуальність) він отримує об'єктивні результати впливу виконаного рухового завдання із зазначенням типових помилок, що вдається робити менш ефективно, наприклад, під час усного опитування в заключній частині уроку (рис. 3).

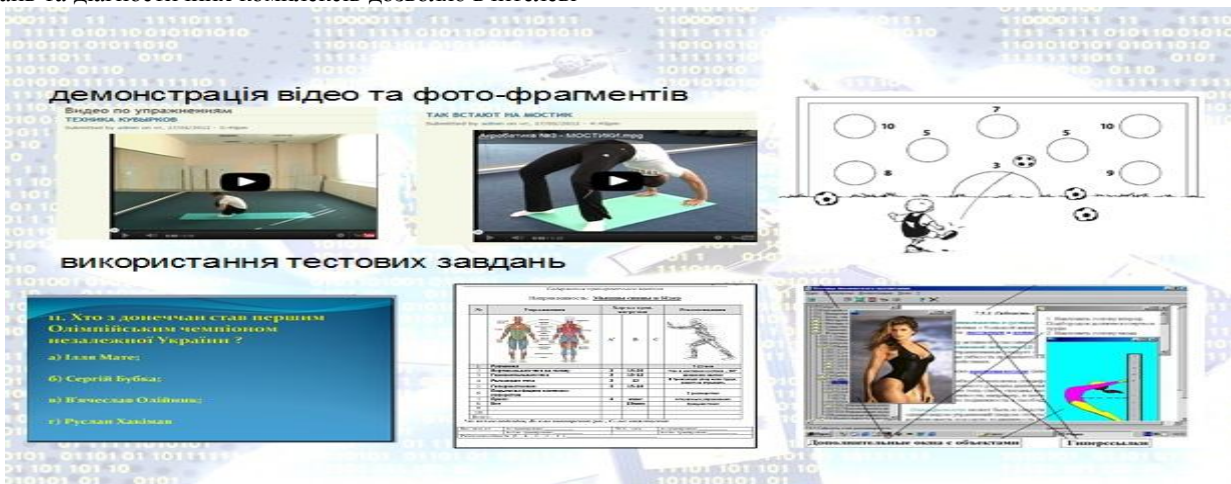

Рис. 3 – Використання планшетного комп'ютера під час уроку фізичної культури

Після закінчення уроку вчитель оцінює результати рухової діяльності учнів та формулює завдання для самостійної підготовки (домашнє завдання), використовуючи можливості Всеукраїнської шкільної мережі

“Щоденник”, що дає можливість не тільки учням, а й їхнім батькам оперативно переглянути надану інформацію та слідкувати за якістю навчання дитини (рис. 4).

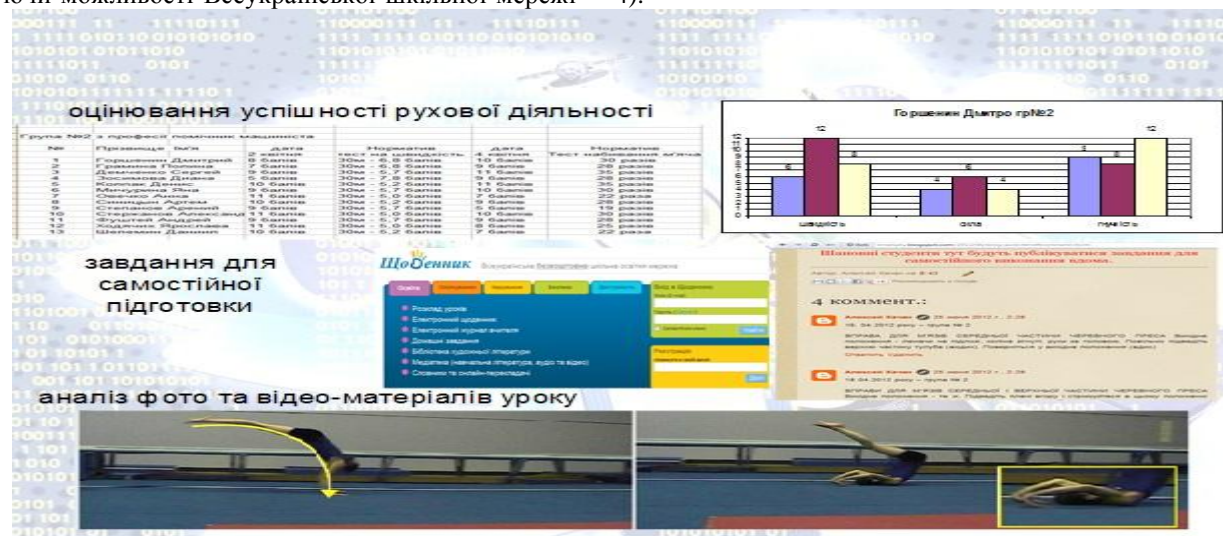

Рис. 4. Використання планшетного комп'ютера після уроку фізичної культури

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, сучасні можливості комп'ютерного забезпечення дозволяють вчителю разом з учнем отримувати задоволення від процесу

пізнання своїх фізичних і рухових здібностей, “розширюючи” стіни спортивної зали не тільки силою уяви, а й завдяки новітнім технологіям зануритися в яскравий світ фізичної культури і спорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Авер'янова Н. Інформаційний простір в системі освіти / Н. Авер'янова // Рідна школа. – 2001. – № 2. – С. 33.
2. Вдовенко І.С. Психолого-педагогічні передумови підготовки майбутніх учителів у процесі інноваційної діяльності / І.С. Вдовенко // Вісник Черніг. нац. пед. ун-ту ім. Т.Г. Шевченка; гол. ред. Носко М.О. – Чернігів: ЧНПУ, 2013. – Вип. 112. Т. 2. – 324 с. – С. 57 – 60.
3. Григоренко В.Г. Професійна діяльність викладача педагогічного університету як об'єкт духовного та мотиваційно-системного дослідження / В.Г. Григоренко, В.М. Пристинський // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: зб. наук. праць. – Вип. 1(30). – Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля, 2009. – С. 32 – 46.
4. Качан О.А. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках фізичної культури / О.А. Качан // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2013. – № 1/2013 р. – С. 21 – 23.
5. Компьютерные телекоммуникации – школе: пособие. [для учителя] / под ред. Полат Е.С. – М.: Просвещение, 1995 – 168 с.
6. Морзе Н.В. Основы інформаційно-комунікаційних технологій / Н.В. Морзе. – К.: Видавнича група BHV, 2006. – 298 с.
7. Пристинский В.Н. Знания о культуре здоровья человека во всемирном интернет информационном пространстве / В.Н. Пристинский, Т.Н. Пристинская // Актуальные проблемы физической культуры и спорта: сб. науч. статей; под ред. Г.Л. Драндрова. – Чебоксары: Чуваш. гос. пед. ун-т им. И.Я. Яковлева, 2010. – С. 383 – 387.
8. Пристинський В.М. Соціалізація учнів професійно-технічних навчальних закладів у процесі використання інформаційно-комунікаційних технологій та мультимедійного обладнання на уроках фізичної культури / В.М. Пристинський, О.А. Качан // Гуманізація навчально-виховного процесу: зб. наук. праць. – Вип. LXVI. – Слов'янськ: ДДПУ, 2013. – 417 с. – С. 364 – 370.

REFERENCES

1. Averianova N. Informational environment in education / N. Averianova // Ridna Shkola. - 2001. - № 2. - P. 33.
2. Vdovenko I. S. Psycho-educational prerequisites for training of teachers in the process of innovation activity / I. S. Vdovenko // Journal of Chernihiv T. H. Shevchenko nat. ped. University, edited by Nosko M. O. - Chernigov: CHNPU, 2013. - Vol. 112. T. 2. - 324 p. - P. 57 - 60.
3. Hrihorenko V. H. Professional activity of a pedagogical university teacher as an object of spiritual and motivational system research / V. H. Hrihorenko, V. N. Pristinsky // spiritual identity: Methodology, Theory and Practice: Coll. of scientific works. - Vol. 1 (30). - Lugansk: Shidnoukr. nat. Univ imeny V. Dal, 2009. - P. 32 - 46.
4. Kachan O. A. Information and communication technologies for physical training lessons / O. Kachan // Physical education in the modern school. - 2013. - № 1, 2013 - P. 21 - 23.
5. Computer Telecommunications - School: textbook for a teacher / ed. by Polat E. S. - M.: Prosveschenie, 1995 - 168 p.
6. Morse N. V. Basics of ICT / N. V. Morse. - K.: Publishing Group BHV, 2006. - 298 p.
7. Prystynskii V. N. Knowledge about the culture of health human in universal Internet information space / V. N. Prystynskii, T. N. Prystynskaia // Actual problems of Physical Culture and Sports: collection of scientific articles; ed. By H. L. Drandrova. - Cheboksary: Chuvash. state. ped. Univ of S. Ya. Yakovlev, 2010. - P. 383 - 387.
8. Pristinskii V. M. Socialization of vocational technical schools in the use of ICT and multimedia equipment for physical training lessons / V. M. Pristinskii, O. A. Kachan // Humanization of the educational process: Coll. Of scientific works. - Vol. LXVI. - Slovians'k: DDP, 2013. - 417 p. - P. 364 - 370.

А. А. Качан, В. Н. Пристинский

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПЛАНШЕТНОГО КОМПЬЮТЕРА НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ, КАК ФАКТОР СОЦИАЛИЗАЦИИ УЧАЩЕЙСЯ МОЛОДЕЖИ

Представлен практический опыт внедрения информационно-коммуникационных технологий в деятельности учителя физической культуры. Приведены преимущества использования планшетного компьютера в процессе подготовки к уроку, в ходе урока и после окончания урока физической культуры.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, планшетный компьютер, урок физической культуры, учащаяся молодежь, социализация.

O. A. Kachan, V. N. Prystyn's'kyi

USING TABLET PC AT PHYSICAL TRAINING LESSONS AS A FACTOR OF STUDENT SOCIALIZATION

The article deals with the application of tablet personal computers during Physical Training lessons. We use a tablet PC to provide operational psycho-pedagogical accompaniment of students' activity in the process of their preparation to lessons, during lessons and after them. During the preparation to the lesson, using the Internet abilities and different computer programs (for example, Anatronica 3D), we make allowances in electronic plan-summary of a lesson, taking modern tendencies in the theory and methodology of physical training of student youth into account, make phys-

ical materials for presentations. Application of a tablet PC in the educational process of Physical training of a student is relevant and efficient, because it combines the opportunities of a TV set, a videocassette recorder, a textbook, plans of lessons, i.e. it is compact and operational storage of necessary didactical information for a teacher. Application of computer tests and tasks during a lesson allows a teacher to obtain objective information about digestion of educational material and to correct the task complexity depending on the level of motor preparedness of every student. It is very important for a student to obtain objective results of the performed motor task and to see his own mistakes. Thus, modern opportunities of computer hardware allow a teacher together with students really enjoy the process of cognition their own physical and motor abilities.

Keywords: information and communication technologies, tablet computer, Physical Training lesson, students, socialization.

Подано до редакції 08.04.14
